

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТОМАТОЛОГІЇ
ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»**

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «РІВНЕНСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ»
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗБІРНИК

тез наукових робіт учасників VI всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною
участю:

**«СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СТОМАТОЛОГІЇ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»**

12-13 лютого 2025 року

Рівне
2025

УДК 616.31(477)(082)С91

Розглянуто та рекомендовано до видання Вченою радою Комунального закладу вищої освіти «Рівненська медична академія» Рівненської обласної ради, протокол № 7 від 12.02.2025 р.

За редакцією:

Редактор: *Мамонтова Наталія Анатоліївна* – доктор економічних наук, професор, ректор КЗВО «Рівненська медична академія»,

Редакційна колегія:

Штрімайтис Оксана Вікторівна – кандидат фармацевтичних наук, проректор з наукової роботи КЗВО «Рівненська медична академія»;

Лисиця Дмитро Леонідович – кандидат педагогічних наук, завідуючий відділення фахового медичного коледжу КЗВО «Рівненська медична академія», доцент кафедри медико-профілактичних дисциплін та лабораторної діагностики КЗВО «Рівненська медична академія»;

Лаба Ілля Серійович – викладач фахового медичного коледжу КЗВО «Рівненська медична академія»

Сучасні перспективи розвитку стоматології через призму наукових досліджень молодих вчених: зб. матеріалів VI всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Рівне, Україна, 12-13 лютого 2025 р./ редкол.: Н. А. Мамонтова та ін. – Рівне КЗВО «Рівненська медична академія», 2025. – 247 с.

У збірнику містяться матеріали подані на VI всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Сучасні перспективи розвитку стоматології через призму наукових досліджень молодих вчених». Для студентів, лікарів-інтернів, магістрантів, аспірантів, науковців, практикуючих спеціалістів з охорони здоров'я, які займаються науковими дослідженнями в галузі стоматології.

Матеріали тез доповідей подані в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Рекомендовано для педагогічних та науково-педагогічних працівників медичних навчальних закладів.

Науково-практична конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку, які проводитимуться у 2025 році № 1005183. КЗВО «Рівненська медична академія» зареєстрована, як провайдер БПР № 2136.

ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ СТОМАТОЛОГІВ В УКРАЇНІ: СТРУКТУРА ТА ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ З ІНШИМИ КРАЇНАМИ

Повшенюк Анастасія Володимирівна

кандидат медичних наук

доцент кафедри терапевтичної стоматології

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Гаджула Наталія Григорівна

кандидат медичних наук

доцент кафедри терапевтичної стоматології

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Повшенюк Андрій Ярославович

лікар-стоматолог

м. Вінниця, Україна

Актуальність теми. Професія стоматолога потребує значних фізичних і психологічних зусиль, що безумовно підвищує ризик розвитку виробничо-зумовлених захворювань лікарів. В світовій статистиці серед фахівців нашої галузі відзначається велика кількість шкідливостей, що пов'язані з особливостями ведення прийому пацієнтів. Визначення структури професійних захворювань серед лікарів-стоматологів України дозволить розробити ефективні заходи профілактики з урахуванням міжнародного досвіду.

Мета дослідження: на основі анкетування визначити структуру професійних захворювань лікарів-стоматологів в Україні та порівняти отримані дані з показниками інших країн.

Результати дослідження. За результатами проведеного анкетування найбільше ушкоджень припадає на опорно-руховий апарат та нервову систему (Рис. 1), де близько 90 % респондентів вказують на наявність двох і більше симптомів, пов'язаних із цими системами. Отримані результати суттєво відрізняються від даних Скандинавських країн, де подібні порушення зустрічаються лише у 3 % стоматологів. Водночас у низці інших країн цей показник коливається в межах 63-93 % [1, 2].

Рис. 1. Структура професійних захворювань лікарів-стоматологів в Україні за результатами анкетування

На другому місці за поширеністю є гостра травма, що виникала у 84,5 % опитаних. За даними Американської стоматологічної асоціації, травма шкіри у лікарів становить 3,4 % серед усіх гострих ушкоджень, тоді як в Австралії такі пошкодження виявляють у 79 % випадків [3, 4].

Психоемоційні проблеми, зокрема тривожність, агресія, роздратування, розлади сну, пригніченість та апатія не були виявлені лише у 21 лікаря, тоді як у решти (83,7 %) спостерігалися дві або більше з перелічених ознак. Ці результати мають насторожувати, оскільки більше половини обстежених лікарів – це спеціалісти віком 22-32 роки, що вже мають ознаки професійного вигорання. Для порівняння, лише 36 % стоматологів цієї ж вікової групи у Швейцарії мають професійне вигорання [5].

Порушення сенсорного апарату відзначала майже половина всіх стоматологів. Зокрема, проблеми з зором мають 48,1 % лікарів, порушення слуху – 17,8 %, а вібраційну хворобу – 3,9 %. Подібні результати спостерігали після опитування лікарів-стоматологів у Хорватії, де порушення зору та слуху зустрічаються у 47 % та 19 % відповідно [2].

Дерматити та інші захворювання шкіри, спричинені використанням рукавичок, антисептиків чи інших засобів, виявлено у 38,8 % анкетованих. Схожі дані встановлено в Норвегії, де у 40 % стоматологів діагностували дерматози і це були найпоширеніші професійні хвороби у цій країні [4]. Алергію, спровокована особливостями робочого процесу, встановлено у 10,9 % респондентів, що пояснюється великою кількістю можливих алергенів, з якими зустрічається лікар-стоматолог під час робочого процесу [6, 7].

Висновки. Аналіз отриманих даних свідчить, що в структурі професійних захворювань стоматологів переважають патології, які пов'язані з робочою позою та психоемоційним перевантаженням. Результати анкетування лікарів-стоматологів Подільського регіону України демонструють подібні тенденції з даними інших країн, що свідчить про доцільність переймання їхнього досвіду у вирішенні цих завдань та розпрацювання алгоритмів, які будуть адаптовані до умов та законів нашої країни.

Список використаних джерел

1. Anjum, A. (2019). Hazards in dentistry - a review. *Pakistan Journal of Medicine and Dentistry*, 8(04), 76-81. <https://doi.org/10.36283/pjmd8-4/013>
2. Vodanović, M. (2017). Occupational health hazards in contemporary dentistry – a review. *Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Medicinske znanosti*, 530, 19–36. <https://doi.org/10.21857/ypn4oc6n89>
3. Kaushik, A., Prabhakar, M., Dabas, A., Choudhary, A., Sangwan, N., & Sikka, N. (2015). Occupational Hazards in Dentistry. *Indian Journal of Health Sciences and Care*, 2(2), 140. <https://doi.org/10.5958/2394-2800.2015.00025.5>

4. Shaik, M. A., & Mohammed, N. S. (2013). Occupational Hazards in Modern Dentistry. *International Journal of Experimental Dental Science*, 2(1), 33–40. <https://doi.org/10.5005/jp-journals-10029-1037>
5. Singh, P., Aulak, D. S., Mangat, S. S., & Aulak, M. S. (2015). Systematic review: factors contributing to burnout in dentistry. *Occupational Medicine*, 66(1), 27–31. <https://doi.org/10.1093/occmed/kqv119>
6. Ghimire, B. (2020). Occupational Hazards in Prosthodontic Practice: A Review. *Journal of Nepalese Prosthodontic Society*, 3(1), 29–36. <https://doi.org/10.3126/jnprossoc.v3i1.34763>
7. Pavankumar, K., Gopal, S., H.G., R., Shetty, K. P., Prasad, M. D., Ramana, V., & M, S. (2011). Dentistry Occupational Hazards - A Review. *International Journal of Oral-Medical Sciences*, 10(2), 114–124. <https://doi.org/10.5466/ijoms.10.114>